

Stakeholderanalyse verkenning gaswinning

Stakeholders	Omschrijving	Issues	Standpunt & Belang	Vermoeelijk belang informatieportaal	Relatie	Strategie*
* Op welke manier worden de stakeholders benaderd voor de inventarisatie? Door wie/wanneer en in welke vorm?						
Publieke partijen / publieke samenwerkingsverbanden						
1.	Ministere van Economische Zaken Jos de Groot (Directeur energiemarkt) Jan de Jong (Staatsloezicht op de mijnen)	In 2014 komt EZ met een richtlijn voor aardbevingbestendig bouwen. Hiern staat voor nieuwe en bestaande gebouwen aan moeten voldoen om bestand te zijn tegen aardbevingen. Het Staatsloezicht op de Mijnen (SoM) adviseert om de gasproductie in Groningen zo snel en zoveel mogelijk terug te brengen. Dat vermindert de kans op sterkere aardbevingen. Dat zal de Nederlandse staat wel geld kosten.	Noodzaak gaswinning Groningen Veiligheid	Standpunt: Gaswinning plaatselijk beperken Belang: Financieel: vullen van de schatkist maar ook veiligheid burgers	Objectieve data in een informatieportaal geeft mogelijkheid tot een doorbraak in de impasse rondom het Groningse veld. Daarnaast draagt een informatieportaal bij aan de open data gedachte van de overheid. De overheid heeft een informatieplicht aan de burger, een informatieportaal draagt hieraan bij.	Jan de Jong schuift aan bij technische tafel. SoM en EZ spreken vaak met één mond)
2.	Provincie Groningen Willeam Moorlag (gedeputeerde) Max van den Berg (CdK)	de Provincie zet zich in voor meer gelden voor preventieve maatregelen en vergroting van de leefbaarheid in het gebied. De provincie wil dat de minister snel werk maakt van zaken die nog onduidelijk zijn.	Veiligheid Leefbaarheid Schadeherstel	Standpunt: Gaswinning terugschroeven naar een veilig niveau Belang: Veilige en leefbare omgeving voor burgers	Informatievoorziening wordt door de Provincie gezien als een relevant onderwerp. Een informatieportaal is een middel waarmee alle partijen kunnen beschikken over dezelfde en juiste gegevens. Een informatieportaal levert wellicht meer munitie voor minder gaswinning en meer gelden voor herstel van huizen en leefbaarheid.	Moorlag heeft zitting in de dialoogtafel
3.	Veiligheidsregio Groningen Emmie Groot (burg Deltzijvoorzitter) Enk van Zuidam (directeur)	Informatie en analyse van veiligheid in de provincie Groningen (samenwerking van politie, brandweer en GHOR). "Een belangrijk onderwerp is de voorbereiding op mogelijke hulpverlening na een ernstige beving. Een beving met slachtoffers en schade aan bijvoorbeeld wegen, waterleidingen en elektriciteit. Hoevel Veiligheidsregio Groningen hiervoor een bestrijdingsplan heeft klaar liggen, wil ik aan deze tafel de aspecten veiligheid en preventie ook borgen bij de ontwikkeling van andere plannen en voorstellen."	Veiligheid	Standpunt: E en veilige omgeving voor burgers en een goed rampenplan wanneer er zich een aardbeving voordoet. Belang: veiligheid inwoners	Een informatieportaal dat inzicht geeft in de noodzaak van maatregelen / info tov rampenplan?	Zitting dialoogtafel/ technische tafel
4.	Waterschap Hunze & Aa's Alfred van Hall (dijkgraaf)	de waterschappen nemen op dit moment extra maatregelen om dijken te versterken om de gevolgen van aardbevingen op te vangen/voorte zijn.	Veiligheid	Standpunt: E en veilige omgeving voor burgers Belang: veiligheid inwoners	Een informatieportaal dat inzicht geeft in de noodzaak van maatregelen?	Vertegenwoordigd in dialoogtafel via A. Roodenboog. Kosten schade aardbevingen aan dijken, sluisen en gemalen komen voor rekening EZ
5.	Waterschap Noorderzijlvest Bert Middel (dijkgraaf)	de waterschappen nemen op dit moment extra maatregelen om dijken te versterken om de gevolgen van aardbevingen op te vangen/voorte zijn.	Veiligheid Onderzoek naar gevolgen bevingen voor veiligheid	Standpunt: E en veilige omgeving voor burgers en snel onderzoek naar betrouwbare informatie. De maatregelen vergroten onveiligheid om andere plekken mogelijk. Belang: veiligheid inwoners	Een informatieportaal dat inzicht geeft in de noodzaak van maatregelen?	Vertegenwoordigd in dialoogtafel via A. Roodenboog. Kosten schade aardbevingen aan dijken, sluisen en gemalen komen voor rekening EZ. Er is een intensieve samenwerking met de veiligheidsregio Groningen.

b.	<p>Onafhankelijk Raadsman Leendert Klaassen</p>	<p>Bij een kantoor van DLG in Groningen is een digitaal loket ingericht waar mensen met klachten over lopende schadebehandelingen zich kunnen melden. Het gaat hierbij om klachten over de verloop van de procedure vanaf de melding van de schade bij de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) tot de uiteindelijke afhandeling van de schade. De raadsman onderhoudt nauw contact met de NAM over de gemelde klachten en kan daarover aanbevelingen doen. Ook kan hij aandacht vragen voor bijzondere situaties zoals Rijksmonumenten en uitzonderlijke schadegevallen.</p>	<p>Schadeaandeling gedupeerden</p>	<p>Standpunt: Schade moet netjes en naar tevredenheid afgehandeld worden. Belang: Tevreden burgers</p>	<p>Wanneer kan de raadsman nav de informatieportaal meer druk op de NAM kan uitoefenen?</p>	<p>Klaassen is gevestigd bij DLG (loopt niet heel onafhankelijk) nauw contact met NAM?</p>	
----	---	---	------------------------------------	---	---	--	--

7.	Gemeente Loppersum A. Roodenboog	Veregenwoordigt de Groningse gemeenten en waterschappen aan de dialoogtafel. De gemeente Loppersum is het zwaarste getroffen door aardbevingen. Tevens locatie waar het Regionaal Informatiepunt Gaswinning is gevestigd. Daarnaast kan rechtstreeks contact worden gelegd met de NAM. Daarvoor is iedere donderdag van 17.00 tot 18.00 uur een medewerker van de NAM aanwezig om mensen persoonlijk te woord te staan, bijvoorbeeld voor de melding van schade. Het streven is om inwoners breed te gaan voorzien van informatie van diverse partijen en instanties die betrokken zijn bij of informatie willen delen over gaswinning en aardbevingen, zoals het KNMI, Staatstoezicht op de Mijnen, Technische Commissie Bodem Beweging, Universiteiten, Veiligheidsregio en overheden.	Veiligheid Schadeherstel van gedupeerden Leefbaarheid	Standpunt: Veiligheid op 1 Belang: Veilige burgers en goede leefbaarheid	Een informatieportaal waar meerdere stakeholders achter staan.	Zitting in dialoogtafel	
8.	Commissie bodemdaling T. van den Bout (voorzitter)	De taak van de Commissie is om vast te stellen welke maatregelen moeten worden getroffen om schade a.g.v. bodemdaling door gaswinning te voorkomen of te compenseren. Het orgaan handelt schademeldingen af als gevolg van bodemdaling (dus niet van aardbevingen).	Veiligheid Bodemdaling	Standpunt: Focus op gevolgen voor vaterstand en waterwegen Belang: Goede maatregelen nav bodemdaling of door preventie van bodemdaling	Behoeft aan nieuw materiaal? Of juist niet?	NAM verwijst soms schadegevallen door wanneer schade zogenaamd niet is veroorzaakt door aardbevingen (ten onrechte).	
9.	KNMI	Het KNMI garandeert als onafhankelijke autoriteit Nederland de best beschikbare informatie op het gebied van weer, klimaat en aardbevingen. Dit draagt bij aan de veiligheid, bereikbaarheid, leefbaarheid en vervaart van Nederland					
10	Dialoogtafel Jacques Walage (voorzitter) Jan Kamminga (voorzitter) Herman Bloupot (secretaris)	Het doel van de dialoogtafel is bewoners, bedrijven en lokale bestuurders in het aardbevingsgebied te betrekken bij de ontwikkeling van plannen en te nemen besluiten rond de gaswinning. Het rapport van de commissie Meijer vormt daarbij het kader. Een belangrijk uitgangspunt is dat overeenstemming aan de tafel niet vrijblijvend is. De deelnemers aan de tafel verplichten zich de resultaten in eigen kring te verdedigen. Dat geldt voor alle gesprekspartners aan de tafel.	Veiligheid Preventie en herstel Onderzoek Leefbaarheid	Standpunt:Belang: gezamenlijke duurzame toekomst voor gaswinningsgebied Standpunt: Focus op gevolgen voor vaterstand	Een informatieportaal dat de dialoogtafel naar een volgende fase van consensus kan brengen.		
Private partijen							
11	NAM Bart van de Leemput (directeur)	De Nederlandse Aardolie Maatschappij BV (NAM) houdt zich sinds 1947 bezig met de opsporing en winning van aardgas en aardolie uit Nederlandse bodem. Zowel op land als op zee. Al deze werkzaamheden voeren wij veilig en op duurzame wijze uit. NAM concentreert zich enerzijds op het onderhouden van bestaande locaties en het optimaal benutten van de bestaande velden.	Gaswinning, financiële middelen Afhandeling schademeldingen	Standpunt: Doorgaan met gaswinning Belang: financieel: bestaansrecht organisatie	Een informatieportaal dat wellicht wel geaccepteerd wordt door andere partijen.	Zitting in dialoogtafel Relatie met bewoners en bedrijven is verstoord door trage en klantonvriendelijke schadeafhandeling	
12	Groningen Seaports Harm Post	Groningen Seaports is de beheerder en commerciële exploitant van de haven van Delfzijl en de Eemshaven en aangrenzende industrieterreinen. Het bedrijf verzorgt de complete havendienstverlening, van de logistieke diensten tot de uitgifte en onderhoud van de terreinen in beide havengebieden aan haar industriële en MKB-klanten. In totaal beheert Groningen Seaports een gebied van circa 2600 hectare.	Veiligheid industrie	Standpunt: onbekend Belang: gezond vestigingsklimaat bedrijven + sterk afhankelijk van energiemarkt		Zitting in dialoogtafel	
13	Gasunie Han Fennema (ceo)	De Gasunie transporteert het gas. Echter is een gedeelte van deze pijpleidingen niet bestand tegen mogelijke zware aardbevingen.	Veiligheid gasleidingen	Standpunt: doorgaan met gaswinning Belang: tweeledig: inkomsten uit deze gaswinning, aan de andere kant ook veel investeringen door aardbevingen.			
14	Woningstichtingen Wilje Dierman	Er zijn 8 woningcorporaties betrokken bij de gevolgen van de gaswinning. Veel kennis van bouwen en beheren van woningen.	Veiligheid huurders	Standpunt: Samen nadenken over preventie en constructie van woningen Belang: leefbaarheid en veiligheid		Zitting in dialoogtafel	

NGO's, branches, bewonersgroepen, etc.							
15	Natuur- en milieufederatie Groningen Siebert van der Velde (directeur)	Een groen en duurzaam Groningen, waarin we genieten van een afwisselend landschap en een rijke natuur, nu en in de toekomst. Als stem van de Groningse natuur- en milieubeweging vertegenwoordigen we 50 organisaties die zich inzetten voor natuur, landschap, milieu en klimaatbeleid in de provincie.	Aardbevingspreventie maatregelen Verhoging leefbaarheid Vergroten duurzaamheid	Standpunt: Maatregelen reductie gaswinning zijn niet voldoende Belang: Een gezond en duurzaam leefklimaat	Objectieve informatie om constructieve besluiten te nemen voor een duurzame toekomst van Groningen.	Zitting in dialoogtafel	
16	LTO Noord 5.1.2e (bestuurslid)	LTO vertegenwoordigd de land- en tuinbouw in Groningen.	Schade aan bedrijfsgebouwen compenseren en voorkomen	Standpunt: Samen constructief werken aan een oplossing Belang: Een gezond en duurzaam landbouwklimaat en compensatie van schade	Het kan LTO helpen in de samenwerking en het vinden van een oplossing.	Zitting in dialoogtafel	
17	Vereniging Groninger Dorpen Jan Boer	Groninger Dorpen heeft zich binnen de aardbevingsproblematiek expliciet niet als actiegroep opgesteld. We richten ons op de informatievoorziening en uitwisseling met bewoners en samenwerking/uitwisseling tussen organisaties. We horen en zien veel problemen en kansen; die brengen we op daarvoor geschikte plekken en momenten onder de aandacht. Ook als het gaat om het nadenken over oplossingen, mogelijke maatregelen en vervolgens communicatie hierover willen we dicht bij bewoners en dorpen staan. Daarbij proberen we waar mogelijk te verbinden met andere - voor de leefbaarheid van het Groninger platteland - relevante ontwikkelingen, initiatieven, netwerken etc.		Standpunt: Samen constructief werken aan een oplossing Belang: Leefbaarheid in dorpen vergroten	Het kan Groninger dorpen helpen in het verstreken van objectieve informatie aan inwoners.	Vertegenwoordigd in SMS	
18	Vereniging Eigen Huis Rob Mulder (directeur)	De VEN oefent collectief druk uit op de NAM en de overheid.	Schadeherstel gedupeerden	Standpunt: Eerst schade herstellen gedupeerden Belang: Opkomen voor gedupeerde woningbezitters.	Informatie dat gemakkelijk toegankelijk is voor leden?	Schuift aan bij dialoogtafel wanneer nodig	
19	MKB 5.1.2e	Belangenbehartiging van het midden en kleinbedrijf (namens MKB Nederland). "Aan de dialoogtafel schuiven veel afgevaardigden van organisaties aan." Dat signaal is vanuit de publieke opinie opgevangen, evenals de behoefte om lokale ondernemers en bewoners eveneens een plek aan de dialoogtafel te geven. Om die reden is Loopster ondernemer en voorzitter van de bedrijvenvereniging Loppersum (BVL) Harald Binnekamp, gevraagd het midden- en kleinbedrijf (MKB) van de regio te vertegenwoordigen aan de dialoogtafel. Binnekamp en Oosterhoff gaan samenwerken om de visie van de MKB-achterban in de regio, goed te laten doorklinken. MKB Nederland zal dit ondersteunen door vooral de communicatie met en naar het MKB in de regio mogelijk te maken.	Veiligheid Leefbaarheid Duurzaamheid	Standpunt: Maatregelen voor een veilig en leefbaar klimaat zijn nodig Belang: Een gezond en duurzaam leef/ondernemersklimaat	Objectieve informatie om constructieve besluiten te nemen voor een goed ondernemersklimaat in Groningen.	Zitting in dialoogtafel	
20	NOM Slem Jansen	Noordelijke Ontwikkelings Maatschappij -> stimulans van nieuwe initiatieven, speelt rol in de ontwikkeling van arbeidsbestendig bouwen.	Duurzaamheid Preventieve maatregelen	Onbekend		Schuift aan bij dialoogtafel wanneer nodig	
22	Stichting Oude Groninger Kerken P. Breukink	De Stichting Oude Groninger Kerken zet zich in voor het materiele en functionele behoud van de monumentale Groninger kerken en hun omgeving. Materieel en functioneel gaan bij de SOGK hand in hand. Want oude Groninger kerken zijn niet alleen waardevolle historische gebouwen, het zijn vanouds ook plaatsen van ontmoeting.	Schadeaandeling gedupeerder Preventieve maatregelen	Standpunt: Nu snel kijken naar schadepreventie kerken Belang: Kerken die zolang mogelijk behouden blijven.	Informatie over schade aan kerken?	Zitting in dialoogtafel	

23.	Samenwerkende bedrijven Eemsdelta Cor Zijdeveld	SBE heeft als doelstelling de collectieve belangen van de aangesloten bedrijven te behartigen en als aanspreekpunt en woordvoerder van deze bedrijven te functioneren, met als doel: Het realiseren van optimale condities voor bedrijfsvoering van haar leden, op alle relevante terreinen; Het beïnvloeden van beleid en investeringen van overheden en instellingen ten gunste van een goed vestigings- en ondernemingsklimaat	Nieuw perspedief voor bedrijven en gebied	Standpunt: Duurzame oplossing gaswinning tbv gunstig vestigings- en leefklimaat Belang: Een goed ondernemingsklimaat in de eemsdelta	Objectieve informatie om constructieve besluiten te nemen voor de toekomst van de Eemsdelta	Zitting in dialoogtafel Verstoorte relatie met het Rijk ivm tegenhouding redding bedrijven in Eemsdelta.	
24.	Samenwerking mijnbouwchade Jan Wigboldus	De Groninger Dorpen heeft in 2013 de Samenwerking MijnbouwSchade (SMS) opgericht. Deze samenwerking is opgericht met als doel de positie van bewoners en bedrijven te verbeteren in relatie tot de impact van mijnbouwactiviteiten in Groningen. Hierin zitten vertegenwoordigers van Groninger Dorpen, LTO Noord, Groninger Bodembeweging, Gemeente Loppersum/VGG, St. Compensatie Bodemdaling door Gaswinning en Gronings Particulier Grondbezit met de hoogste prioriteit t.a.v. veiligheid, leefbaarheid, economie en communicatie. Zij delen zorgen en een gezamenlijke behoefte tot uitwisseling van informatie over de mijnbouwschade. Mogelijk later samengaan van bovengenoemde organisaties	Veiligheid Schadea/handeling gedupeerden Onderzoek naar fysieke effecten gas- en zoutwinning	Standpunt: zsm veilige leefomgeving en goed schadeherstel, daarna goed onderzoek en duurzame aanpak Belang: Veiligheid voor inwoners en gerichtigheid wat betreft schadeherstel	Informatieportaal kan constructief middel zijn aan dialoogtafel	Zitting dialoogtafel	
25.	Technische Commissie Bodembeweging Dick Tommel (plv. voorzitter MER)	Het verband tussen opsporing, winning en bodembeweging wordt bekeken door de Technische commissie bodembeweging (Tcbb). De Tcbb is een onafhankelijke commissie met een aantal advieslaken: - advies geven aan de minister van Economische Zaken over de gevolgen van mijnbouw voor beweging van de aardbodem en mogelijk hierdoor ontstane schade; - advies geven over delfstofwinning en de hierdoor veroorzaakte bodembeweging aan burgers die hiermee te maken hebben; - onder voorwaarden advies geven aan burgers die door een dergelijke bodembeweging schade hebben ondervonden over de hoogte van een door de mijnonderneming hiervoor te geven vergoeding.	Fysieke effecten gaswinning Schade aan gedupeerden Veiligheid (spoedige preventieve versterking van gebouwen)	Standpunt: zsm preventieve versterking van gebouwen. Belang: Duurzame oplossing Groninger gasveld voor inwoners.	Informatieportaal dat ook door TCBb gebruikt kan worden voor advies.	Deelnemer technische tafel	
26.							
27.	Groninger Bodem Beweging Corine Jansen 5.1.2e	In 2009 is de GBB opgericht. De GBB zet zich in voor belangenbehartiging van mensen die schade ondervinden aan de gaswinning in het Groninger veld. Ook houdt zij de aardbevingen bij en publiceert zij informatie op haar website over de plaats, tijd, datum, magnitude en diepte van de beving. (De GBB gebruikt actuele RSS feeds van het KNMI als data)	Veiligheid Schadevergoeding van gedupeerden Nieuw perspedief voor de omgeving Psychosociale hulp voor gedupeerden Onderzoek naar fysieke effecten gas- en zoutwinning	Standpunt: Tegen verdere aardgasboringen in het Groninger veld Belang: 1. Een veilige woonomgeving en 2. een snelle afhandeling van schades (financieel en daadwerkelijk herstel) voor gedupeerden	Ze hebben eigen informatieportaal, maar deze wordt wellicht niet geaccepteerd door andere actiegroepen. Daarom wellicht wel belang bij een onafhankelijk informatieportaal.	Weinig vertrouwen in overheid en NAM. Zitting in dialoogtafel (noot: volgens Schokkend Groningen boek de GBB te weinig voortgang)	
28.	Schokkend Groningen J.M. Lanting	Wat willen wij: Samen een vuist maken en zorgen dat we krijgen waar we recht op hebben. Schokkend Groningen is in Mei 2013 opgericht.	Schadevergoeding gedupeerden Veiligheid Stress/psychische klachten bij inwoners Waardedaling woningen Teborgang cultureel erfgoed	Standpunt: Tegen verdere aardgasboringen in het Groninger veld Belang: 1. Een veilige woonomgeving en 2. een snelle afhandeling van schades (financieel en daadwerkelijk herstel) voor gedupeerden	Mogelijk behoefte aan objectieve data die ook door andere belangrijke stakeholders erkend wordt.	Weinig vertrouwen in overheid en NAM.	
29.	Groenfront	De afgelopen periode zijn de acties tegen de gaswinning in Groningen geïntensiveerd. De plannen van het kabinet voor aanpassing van de gaswinning en voor compensatieregelingen zorgden er niet voor dat de harde kern van het verzet afziet van verdere acties. De inmenging van de landelijk opererende, radicale milieugroepering GroenFront in het radicale verzet tegen gaswinning zorgt vanaf januari 2014 voor een professionalisering en verharding van de acties. Groenfront ondersteunt bestaande acties, is onderdeel van de internationale organisatie Earthfirst. Hun strijd staat in het verlengde van de strijd tegen een schadelijke centrale van Essent in de Eemshaven.	Schadevergoeding gedupeerden Veiligheid Stress/psychische klachten bij inwoners Waardedaling woningen Essent centrale Eemshaven	Standpunt: Gaskraan dicht! Belang: sabotage regio vanwege schadelijke essent centrale in eemshaven	Mogelijk behoefte aan objectieve data die ook door andere belangrijke stakeholders erkend wordt.	Weinig vertrouwen in overheid en NAM.	
30.	Gruun in beweging Gerne Kuipers	Wij zijn "Gruun in Beweging", een groep mensen die zich inzet voor de belangen van de Groninger's. Een ieder is uitgenodigd deel te nemen aan onze groep! We leren graag nieuwe mensen kennen en verheugen ons op iedere medestrijder. Het maakt niet uit of men zich enkel wil informeren of dat men actief wil deelnemen, een ieder doet wat hij of zij kan en wil. Ons primaire aktiedoel is en blijft de GAS-problematiek, daarnaast staan we ook open voor andere acties zoals werkgelegenheid en sociale kwesties. Want alleen samen staan we sterk!!	Schadevergoeding gedupeerden Veiligheid Stress/psychische klachten bij inwoners Waardedaling woningen	Standpunt: Tegen verdere aardgasboringen in het Groninger veld Belang: Veilige woonomgeving en afhandeling van schade	Grote behoefte aan ruwe en objectieve data www.rtdvrenthe.nl/audio/gerne-kuipers-van-gruun-beweging	Weinig vertrouwen in overheid en NAM. (noot: sympathie voor Schokkend Groningen)	

51	TNO	Het kennisinstituut TNO doet onderzoek naar de aardbevingen als gevolg van gaswinning in Groningen. In opdracht van de NAM zet TNO een meet- en monitoringsnetwerk op dat zich specifiek richt op het eenduidig vaststellen van de gevolgen van toekomstige aardbevingen op de bebouwing.			Mogelijke behoefte is het delen van kennis via de informatieportaal.		
----	-----	---	--	--	--	--	--